

JAARVERSLAG FODOK 2019

FODOK-organisatie

Ook in 2019 speelde er weer veel, zowel intern bij de FODOK als bij de sectorbrede activiteiten waarin de FODOK participeert.

Allereerst was daar de nauwe samenwerking met zusterorganisatie FOSS.

FODOK en FOSS traden zoveel mogelijk gezamenlijk naar buiten en het FODOK-bureau werd het FODOK/FOSS-bureau. Dit betekende veel afstemming, gezamenlijke activiteiten en bijscholing van de FODOK-medewerkers. De FODOK ziet een belangrijke meerwaarde in de toegenomen samenwerking met de FOSS. De achterbannen van FOSS en FODOK hebben immers veel gemeenschappelijke belangen en beide organisaties functioneren in dezelfde netwerken van zorg, onderwijs en arbeid. Tegelijkertijd maakte het afgelopen jaar duidelijk dat de achtergrond en de cultuur van beide organisaties verschillen en dat de overbrugging hiervan meer tijd kost dan voorzien. Het is daarom een compliment aan alle betrokkenen dat er dit jaar zoveel uit onze gezamenlijke handen is gekomen.

De financiële situatie van de FODOK bezorgde het bestuur ook dit jaar weer de nodige hoofdbrekens. Het blijft verbazingwekkend hoe overheid en overheidsinstellingen steeds maar weer inhoudelijke bijdragen van organisaties als de onze verwachten, terwijl daar geen financiële compensatie tegenover staat. Behalve dan de jaarlijkse subsidie, waarvan wij geen goed geoutilleerd bureau in stand kunnen houden. Het vraagt van de FODOK-bestuursleden (vrijwilligers) en -werknemers veel creativiteit, tijd en inzet om de begroting sluitend te krijgen, via omslachtige projectaanvragen. Op de ALV van 16 juni 2019 is besloten de leden- en donateursbijdrage per 2020 te verhogen naar € 27,50. Alle beetjes helpen!

Tot onze spijt vertrok FODOK-beleidsmedewerker Inge Doorn eind 2019. We zijn haar zeer erkentelijk voor haar jarenlange inzet.

Informatievoorziening en lotgenotencontact

De FODOK organiseerde in 2019 twee interessante en goed bezochte informatieavonden: een van Marjan Haasnoot, coach voor dove en slechthorende kinderen, jongeren en hun ouders (Kijken naar je kind). Ook was er een infoavond van senior-onderzoeker bij de NSDSK Evelien Dirks (Hoe kun je als ouder bijdragen aan het sociaal-emotioneel functioneren van je kind?).

Samen met de FOSS werd op 2 november de geslaagde landelijke informatie- en ontmoetingsdag *Samen verder!* gehouden.

Uiteraard waren de FODOK en FOSS digitaal zeer aanwezig via Facebook (met 1.200 volgers) en de maandelijks verstuurde nieuwsbrieven.

Belangenbehartiging

Onderwijs

In 2019 waren FODOK en FOSS op diverse manieren actief op het gebied van onderwijs. Wij vroegen via de digitale nieuwsbrief en in persoonlijke contacten ouders naar hun ervaringen met Passend Onderwijs. We hoorden tevredenheid, maar ook veel zorgen, onzekerheid en verhalen over onvoldoende of inadequate ondersteuning. Dit resulteerde in een lijst met aanbevelingen voor Siméa, de koepel van instellingen voor begeleiding van en onderwijs aan kinderen die doof, doofblind of slechthorend zijn of een taalontwikkelingsstoornis (TOS) hebben. Enkele van deze aanbevelingen zijn:

- Laat dove en slechthorende leerlingen ondersteund worden door AD'ers die gespecialiseerd zijn in doofheid en slechthorendheid, niet door AD'ers die overwegend TOS-leerlingen begeleiden. Expertise moet zwaarder wegen dan 'praktische bezwaren'.

- Laat dove en slechthorende en TOS-leerlingen met bijkomende taalgerelateerde problematiek, zoals dyslexie, ook voor deze problematiek ondersteund worden door een AD'er die gespecialiseerd is in DSH dan wel TOS en kennis heeft van dyslexie. De beperkingen grijpen immers dermate op elkaar in, dat twee aparte vormen van begeleiding niet effectief en zelfs contraproductief zijn.
- FODOK en FOSS zien dat sommige kinderen buiten de boot vallen. Zij vinden het belangrijk dat alle DSH- en TOS-leerlingen gevolgd worden en waar nodig ondersteund. Doofheid, slechthorendheid en taalontwikkelingsstoornissen genezen immers niet, al lijken sommige professionals dat wel te suggereren. Het zijn blijvende beperkingen met blijvende gevolgen. Gepleit wordt voor betere en bredere voorlichting en communicatie richting regulier onderwijs, CI-teams en vroegbehandeling en meer samenwerking met Audiologische Centra.

Andere aanbevelingen betreffen onder andere gebaarvaardigheid van personeel in het speciaal onderwijs, tolkeninzet bij het wennen op de reguliere school en meer gelegenheid voor lotgenotencontact.

FODOK en FOSS brachten in 2019 de folder *Doe meer met het OPP!* uit; gratis te downloaden op onze gezamenlijke website www.fodokfoss.nl.

Zorg

De FODOK was nauw betrokken bij de ontwikkelingen rondom bekostiging en expertise van de zorg voor zintuiglijk gehandicapten (ZG). De 'expertise-gelden' voor de ZG-zorg zijn ondergebracht bij ZonMw. In nauwe samenwerking met doelgroepvertegenwoordigende organisaties (FODOK, FOSS, Dovenschap, SH-Jong en Stichting Plots- en Laatdoven) en andere zorgaanbieders hebben de drie erkende expertise-organisaties (Auris, Kentalis en NSDSK) daartoe een omvangrijk 'Meerjarig Deelsectorplan auditief/communicatief' opgesteld. Dit plan omvat projecten voor alle doelgroepen (doof, slechthorend, TOS, doofblind en communicatief meervoudig beperkt). De samenwerking tussen zorgprofessionals, onderzoekers en ervaringsdeskundigen staat centraal. Het plan kreeg de naam Deelkracht.

De FODOK onderhield verder nauw contact met organisaties die wonen en zorg bieden aan cliënten met meerdere beperkingen naast de auditieve en/of communicatieve beperking en met de gespecialiseerde GGz-aanbieders. Ook zijn er op het gebied van de zorg gesprekken gevoerd met organisaties buiten de ZG-sector: het ministerie van VWS, de NZa, Ieder(in) enzovoort. In samenwerking met Kentalis werden de wensen en behoeften van ouders van kinderen met meerdere beperkingen geïnventariseerd.

Werk

2019 was het laatste jaar van het driejarige project Grow2Work. Grow2Work functioneerde als een community, waar werkende en werkzoekende doven en slechthorenden ervaringen en tips konden uitwisselen. Het project heeft mooie resultaten geboekt en vormde de spin off voor het nieuwe project You2Work, dat wordt gefinancierd door het Oranje Fonds. You2Work ondersteunt dove en slechthorende jongeren (tot 27 jaar) bij het vinden van een baan. Projectleider Nienke Oosting en haar opvolger Kasia Hadley hebben al veel bereikt voor dove en slechthorende jongeren. Bij beide projecten waren en zijn alle belangenorganisaties voor doven en slechthorenden betrokken. De FODOK is portefeuillehouder.

Divers Doof

Divers Doof, waarin de FODOK samenwerkt met de Stichting Plots- en Laatdoven, was portefeuillehouder voor het project waarbinnen het coachingpakket *Drank, Drugs en Games* ontwikkeld werd dat in 2019 verscheen. Dit pakket met uniek beeld- en tekstmateriaal is gemaakt met en voor dove en slechthorende jongeren. Het is kosteloos te downloaden op

www.booz.nu/drank-drugs-en-games.

In samenwerking met de Nederlandse Doven Sportbond is een nieuw project geschreven, Dovensport in beeld, waarmee dove en slechthorende jongeren (en ouderen) worden uitgenodigd meer te gaan sporten, en horende sportorganisaties geïnformeerd worden over de communicatie met dove en slechthorende sporters. In dit project wordt samengewerkt met Deelkracht. De financiering is rond.

Divers Doof heeft zich ook sterk gemaakt voor verbetering van de ondertiteling van televisieprogramma's.

OPCI

OPCI (het Onafhankelijk Platform Cochleaire Implantatie) is een werkgroep van het Platform doven, slechthorenden en TOS, waar ook de FODOK deel van uitmaakt. OPCI voerde ook dit jaar weer gesprekken met ondersteunende organisaties en producenten en nam deel aan het congres van EURO-CIU.

OPCI participeert in diverse onderzoeken die worden gedaan met betrekking tot CI. Zo is OPCI betrokken bij een studie in Nijmegen, waarbij men probeert objectieve maatstaven te vinden voor het afstellen van onder meer CI's. In Nijmegen vindt ook een onderzoek plaats naar de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen met een CI. Het jaarverslag van OPCI staat op de website www.opciweb.nl.

*Het bestuur van de FODOK
juni 2020*